

DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA
DE 1705, 5 N° 729

INCONGRUA
APPLICATIONE JURIS
LONGOBARDICI AD FEUDA
GERMANIÆ

QUAM
AVXILIANTE DIVINA CLEMENTIA
SENSU MAGNIFICI
CTORUM ORDINIS,

IN CELEBERRIMA VNIVERSITATE HASSIACA GISSENSI.
PRO SUMMIS IN UTROQUE JURE HO
NORIBUS AC PRIVILEGIIS

DOCTORALIBUS
SOLENNITER CONSEQUENDIS,

IN AVDITORIO SOLENNI
MAGNIFICIS ATQUE EXCELLENTISSIMIS
DNIS PROFESSORIBUS
VENTILANDAM PROPONIT.

ABSOVE PRÆSIDE

**JUSTUS CHRISTOPHORUS
WILLERDING,**

HILDESIENSIS SAXO.

D. XIII. AVGVST. ANNO MDCCCV.

GISSÆ-HASSORVM,

Excud. JOHAN. REINHARDUS VULPIUS, ACAD. TYPOGR. ORD.

DISPUTATIO IN IURIS
DE
INCONGRUA
APPLICACIONE IURIS
FOR GORDIGI AD FEUDA
GERMANAE
GEM
ANNUNTIUM DIVINA CEMENTA
GOSSENI MASTROCI
HISTORICAL OF SPAIN
PRO GEMINI IN UTROQUE IURIS
EXAMINIS AC PRAESENTATIONIS
DOCTORALIS
GEMINI GORDIGI AD FEUDA
MAGISTER IURIS
DANS PROFESSOR IURIS
GEMINI GORDIGI AD FEUDA
IUSTUS CHRISTOPHORUS
WILLERDING
GEMINI GORDIGI AD FEUDA
GEMINI GORDIGI AD FEUDA

ANTEFATIO.

Vanta ex incongrua applicatio-
 ne juris Justiniani & Longo-
 bardici (qua jura in se injustitia
 non accuso) ad statum nostrum
 publicum, orta fuerint inconve-
 nientia, facile ille perspicit, qui, ut cordatus
 Patria civis, de damno & ardenti pariete
 proximi anxie est sollicitus. Nabis, Lacede-
 moniorum Rex, ad T. Quinctium hoc in pas-
 su haud male ait apud Liv. lib. 34. histor.
 Nolite ad vestras leges atque instituta
 exigere ea, quæ Lacedemone fiunt.
 Vos paucos excellere opibus, plebem sub-
 jectam esse illis vultis; Noster Legumla-
 tor non in paucorum manu Rempubl. esse
 voluit, quem vos senatum appellatis, nec
 excellere unum aut alterum ordinem in
 civitate sed per æquationem &c. Sunt et-
 enim varia Rerumpubl. genera, quæ non uno
 & eodem modo reguntur, nec eosdem fines in-
 termedios habent, per quos ad ultimum suum

A 2

scō.

scopum pertingant ; Nam in Monarchia
 unus , in Aristocratia pauciorum sc. optima-
 tum potestas , in Democratia communis liber-
 tas maximè attenditur ; Quarum quoque
 civitatum contrarii sunt fines , earum con-
 trarios mores esse oportet ; Legesque ; quibus
 populi libertas alitur , Vnius dominatum &
 Optimatum potentiam evertunt , è contra
 que unius dominatum , aut Optimatum po-
 tentiam stabiliunt , populari libertati exitiosa
 sunt . Conf. Bodin. de Republ. l. 4. c. 4.
 Hoc si considerassent Legistæ (quod nomen ve-
 ros Jctos non tangit) non à foro in aulam, inti-
 mioraq; consiliorum publicorum penetralia sub
 splendido juris publiciprivatiq; Sacerdotum ac
 Consultorum nomine irrepsissent; Quod tamen,
 malà planè arte factum, quando non solū actio-
 num suarum formulas, instrumentorum clau-
 sulas, exceptiones, protestationes, appella-
 tiones &c. è foro in rempublicam intulerunt,
 sed etiam quando de Statibus Imperii, eorun-
 dem jure, superioritate territoriali, ratione
 status, dubitatio exorta fuit, non ex Germano-
 rum

rum historiis, notoria observantia, Legibus publicis, & Imperii Constitutionibus, sed veterum legum placitis & Glossatorum Commentariis litem deciderunt, ad Imperatoris decisionem omnia traxerunt, eaque, qua de Imperio ac Imperatore Romano antiquo scripta inveniebant, ad modernum Imperii statum promiscuè applicarunt. Quare jura omnia de principe loquentia ad Imperatorem nostrum cū Durando Speculatore tit. de appellat. §. videndum restat. in princ. l. 2. accommodarunt; Ejusdem potestatem cum Baldo Conf. 327. vers. 7. l. 1. jure antiquæ legis Regiæ, metientes, quam legem Regiam nec sublata hodie esse, imo nec tolli potuisse, suaviter somniarunt. Vid. ex Aretino & Julio Claro Reinking lib. 1. de reg. sec. & eccl. cl. 2. c. 2. n. 55. Qui, quod magis, & alii infiniti errores pestilentissimi, serè, ut ita loquar, in jus transferunt ut ita ille, qui eos recitare potest & insuper antiquæ rei Romanæ, aut universalis historix scriptorem per transennam forte inspexit, & Electorum sacratis-

simorum numerum, officia, aliaque curia-
 lia, de quibus Aurea Bulla agit, enarrare
 scit, jam idem juris publici peritissimus, &
 omnibus numeris absolutus Ictus, sed pepe-
 ram, habeatur. Quae cum ita sint, procul
 dubio virgâ censoriâ me nemo feriet, quod
 impresentiarum particulam quandam juris-
 publici, utpote in quo novi haud exigui ad-
 huc resident, sc. materiam de Feudis Germa-
 niæ & incongrua ad eadem juris Longobar-
 dici applicatione arripuerim & loco disputa-
 tionis IN AVGVRALIS calamo meo discu-
 tiendam commiserim, discussamque publice
 ventilare decreverim. Quemadmodum ve-
 ro materia hæc spinosa ac satis delicata est, in
 amplissimumq; sese diffundit campum. ita Ela-
 borationem in generales tantum concepiti ter-
 minos, specialiores forsitan feliciori horâ sepa-
 rato tractatu absoluturus; Atque hinc aquos
 rerum æstimatores aequi bonique consule-
 re velle, quæ hic paucis pagellis con-
 scripsi, non dubito.

DE IN-

DE
INCONGRUA APPLICA-
TIONE JURIS LONGOBARDICI
AD FEUDA GEMANIÆ.

§. I.

Nde feuda originem trahant, acris in-
ter Feudistas est disceptatio : Aliqui
primogeneam illorum originem mo-
ti textu i. F. i. §. & quia i. verb. anti-
quissimo. ab ipsius prope mundi exor-
dio derivare sustinent, & ad id in-
primis sacrarum literarum Genes. XIV.

*Varia sunt
opiniones de
origine feu-
dorum. Quæ
recensentur.*

4. Paralip. XXXVI. 13: auctoritatem adhibent. Joh. Niel-
lius *Disp. Feud. i. th. 1.* Sed horum opinio mihi satis vi-
detur ficulnea. Verbum enim illud *antiquissimo* vel se
refert ad consuetudines, quæ semper vocantur antiquis-
simæ *Uhralte Gewonheiten*; vel respectum habet ad com-
pilationem, quæ facta post nativitatem Christi forsan
seculo XII. cum tamen Longobardi statim post obitum
Justiniani (forfan A. 568. vel alii volunt 573. vid. Anastas.
in vit. Bened. P à quibus dissentiunt, qui tempus migra-
tionis in annum 567. conferunt) Italiam ingressi fuerint
& feudorum consuetudines introduxerint, & sic hac ra-
tione jus feudale Longobardicum merito antiquissimum
dici possit. Illustris Dn. Samuel Stryeckius, Fautor ac

Præce-

Præceptor' quondam meus observantia omni colendus in *exam. jur. feud. c. 1. qu. 8.* Ludvvell, in *Synops. c. 1. p. 5.* Vel non absolutè ita dici, sed ratione subsequantium iurium, quorum mentio fit. i. Feud. 1. §. 1. putat Bitschius in *Comment. jur. feud. p. 27.* Deinde quod attinet textus scripturæ S. nihil minus quam juris-beneficiarii mentionem faciunt; In priori enim occurrit iuramentum, atqui hoc est varium, & vel in signum subjectionis, pacti fœderis &c. exigi potest; imo fidelitas ipsa varium admittit respectum. Posterior verò textus magis loquitur de regibus tributariis, quam Vasallis Kedorlaomoris. Sunt etiam qui ab Alexandro Severo originem feudorum repetere nituntur, quod illa, quæ de hostibus capta sunt, limitaneis ducibus & militibus concesserit, eâ lege ut non nisi ad heredem militantem transfirent, Lamprid, in *Alex. Sever. c. 58.* Guido Panciroll, *lib. 1. var. lect. c. 90,* Carol. du Fresne in *Glossar. voc. feudum p. 406.* Sed cum hanc Severi constitutionem Constantinus M. mitigaverit & ad heredem paganum eadem prædia etiam postea transfire voluerit. Pompon. Lætus *Rom. hist. lib. 2. in Constantin.* & finis quoque deficiat, his prædiis attributa natura feudalis sponte evanescit.

Quidam etiam à Romanis &c. originem feudorum deducunt.

§. II. Rursus alii à Romanorum legibus originem feudorum deducere conantur, sed hi ipsi inter se non conveniunt, sed multiplici ratione à se invicem dissentiunt. Vid. Vultejus *r. F. 1. n. 11.* Guerr. *Pisò in prælud. feudal. c. 4.* Garcias *de expens. c. 12.* Quidam enim ab antiquis Romanorum clientelis, quæ inter patronos & clientes intercessere, de quibus vid. Bodin. *de Republ. l. 7.* feuda orta esse existimant, uti factum videmus à Zafio in *epitom. feud. part. 1 n. 1.* Oldendorp. *Class. V. de act.*

act. benef. p. 566. Freccia Comment. feud. lib. 1. c. 1. conclus. 17. Nonnulli à militiis quarum passim in jure Romano fit mentio, & de quibus vid. Brisson. *voc. benefice.* beneficiorum jura derivare volunt. Haloander *præfat. in Novell. Justin. circ. fin.* Ab his sunt diversi qui beneficia feudalia arcessere cupiunt à Colonis & Agricolis ex *l. 6. 18 & 19. C. de agricol. & censit.* Et cum his beneficiarios & Vasallos comparare sustinent, de quibus Gothofr. *ad Lib. V. Cod. Theod. tit. 9.* Illis hæc omnia displicent, qui à prædiis stipendariis & tributariis, primordia feudorum deducunt; sed ne cum incondita turba nobis res sit, demus ei advocatum, qui est Lucas à Penna in *l. 3. C. de omn. agr. desert. Lib. XI.* Ab his omnibus discedunt Cujacius *l. 8. obs. 14. & lib. 1. feud. præf. Borchhold. de feud. c. 2. n. 12.* ad homines, h. e. procuratores, actores, custodes, conductores, emphyteuticarios, de quibus *l. 2. C. de Episc. & Cler. l. 1. C. de Commercio. & mercat. l. un. C. de Conduct. & procur. præd. fiscal. L. XI. l. 4. C. de dignit. L. XII.* mentionem injiciunt, beneficium institutum applicant. Reperies quoque qui patriæ gloriâ accenti, à Gallis feuda descendere, evincere conantur, & quidem ab eorum devinctis Solduriis, quorum hæc erat conditio, ut omnibus in vita commo dis cum his fruenterentur, quorum se amicitia dedisset: Si quid us per vim accideret, aut eundem casum unâ ferrent, aut sibi mortem consciscerent, uti refert Julius Cæsar *Lib. 3. de bell. Gallic. c. 23.* jungatur idem *lib. 7. c. 40.* Atque ita sentiunt Fr. Connanus *lib. 2. jur. civil. c. 9. n. 5. seqq.* & Choppinus *de Comm. Gall. consuetud. p. 2. §. 4. n. 4.* Nonnulli etiam populorum Asiaticorum & Japonensium instituta respiciunt, uti Lud. Molina. *de*

just. & jur. tr. 2. disp. 10. n. 9. Conf. Mauriti *Disp. feud. 1. pos. 5.* Alii alias defendunt sententias. Vid. Stephan, Forcatulus *in tract. de feud. c. 1. n. 10.* quem refutat Huldéricus ab Eyben. *in Elect. Feud. Disp. 1. th. 1. lit. c.*

*Refutantur
opiniones
hactenus
adducta.*

§. III. Sed omnes hactenus adductas interpretum opiniones si ad veritatis trutinam expendere volo, nihil aliud in illis deprehendendo, quam argumentum à simili, ubi quidem aliquam inter leges beneficiarias & Romanorum Gallorumque instituta similitudinem esse non nego, à similitudine tamen ad originem argumentum valde est fragile, quin quod magna adhuc diversitas atque discrepantia ibidem reperiatur. Et sane qui in alicujus rei exquirendis originibus desudat, non tam ad ea, quæ aliis quoque negotiis communia, sed potius ad illa quæ eidem essentialia ac propria sunt, & quomodo ab aliis institutis discrepent ac discriminentur hæc jura respicere debet. Utique ex Romanis legibus non esse deducendas feudorum origines, vel inde fati constat, quod Obertus de Orto feudalia placita ex consuetudine manasse, nihilque cum Romano jure commune habere haud obscure innuat in *2. Feud. 1.* Sic ergo limitaneos agros feudorum instituto causam dedisse, exinde refellitur, quod pleno domini jure, & ad hæredes quoque transitorio ista prædia militibus fuerint assignata, feudalia vero beneficia, ab initio saltem, fuerunt temporaria, nec ad hæredes transitoria, imo & proprietates, hodiè etiam, eorundem domino salva remansit; Neque meliori successu quis ad clientelas provocaverit, cum feudale jus in prædiis & rebus soli propriè consistat, patronorum vero ac clientum jura mere personalia fuerint, imo Vasallorum officia ad bellicas expeditiones,

nes, clientum verò ad pacis tempora & civile obsequium spectent. Militiæ in eo diversam habuerunt naturam, quod jura personalia fuerint, quæque alienari & ad extraneos quoque devolvi potuerint. *l. penult. §. 3. de leg. 3. l. ult. C. de pign. jungatur l. un. C. si liberal. Imper. soc. sin. hered. dec.* Quæ omnia in feudis secus se habent. Differentiæ inter feudatarios & Colonos sunt obviæ, cum hi non ad fidem Vasalliticam, sed arctiori lege dominis sint obstricti, ita ut propè servilem conditionem in multis induisse videantur. Stipendiaria prædia in eo aliam præfeudis habent naturam, quod non servitia militaria, sed stipendium & tributum generent, & insuper pleno dominio non inæqualiter inter concedentem & possessorem diviso, possideantur. Homines Cujacii servilis fere fuerunt conditionis, nec ad militiam aspirare potuerunt, cum tamen feudale institutum totum militare sit. Soldurii plane diversissimi fuerunt à Vasallis, dum non habuerunt prædia, adeoque planè obligatio & fidelitas respectiva cessat. A Japonensium statutis originem feudorum deducere velle absurdum foret, quamvis eadem in genere similitudinem quandam cum feudis habere, non repugnem, licet specialia de iis adhuc nobis lateant. Conf. Carol. Molinæus in *Comment, ad Consuetud. Parisiens. tit. 1. n. 3. seqq.* Heigius *L. 1. qu. 1. 54. seqq.* Obrechtus *disput. feudal. c. 2.* Iterus de *feud. Imper. c. 1.*

§. IV. Cum cordatoribus ergo JCTis potius ar. *AGermanis*
 bitror, ex Teutoniciæ gentis jure ac moribus originem feu- *origo feudo-*
 dorum repetendam, ab eaq; gente ad alios quoque popu- *rum repe-*
 los forsân beneficiorum horum naturam traductam esse. *tenda.*
 Quod rationibus haud inanibus corroborare possum.

Nam Germanicarum rerum historici soli feudorum faciunt mentionem, & si ante Germanos etiam apud alios populos feudorum observantia fuerit, ex incorruptis monumentis demonstrari possit & deberet, quâ de re tamen altum est silentium, neque in vetustis aliarum gentium legibus quicquam de feudis sancitum dispositumque; leges. Nomina quoque ipsa atque formulæ in jure feudali expressæ magna ex parte sunt Germanicæ, quæ proinde, ut partus de matre satis testantur. Conf. Hottoman. *de verbis feud.* Marquard. Freher. *Comm. ad Const. Caroli III. de feud.* Loccenii *Lexicon feud. per tot.* Ex. gr. *Marcha, hofsendicia, investitura, feloniam, allodium, feudum, morgganatica, guardia &c.* Quæ & sexcenta alia nomina Teutonice propaginis esse, ultrò intelligitur. Imò, feudorum institutum Germanorum indoli, quam optimè convenit. Hi enim nimium quantum bellis fuerunt dediti, ut ex Tacit. *de morib. Germ.* patet, principesque amplo comitatus studuerunt, quem ex bello aluerunt, & ex bello conduxerunt. Ita enim Tacitus: *In fame in omnem vitam ac probrum, superstites Principi suo ex acie recessisse. illum defendere, tueri, sua quoque sortia facta gloria ejus assignare, precipuum sacramentum est; Principes pro victoria pugnabant, Comites pro Principe.* Quæ verba indicant, quod Germani Principes habuerint Comites, qui ipsi, fidelem in bellis exhiberent operam. His fidelibus, credibile est, quemadmodum etiam feuda tanquam singulare institutum militare in Germaniâ reperiuntur, concessa postea fuisse à Principibus prædia, tum in propriis, tum in occupatis bello terris, sub conditione fidei & servitii militaris. Conf. 2. *Feud. 22. 23. in fin. 51. in fin.* Dn. Struv. *in Syntag. jur. feud. c. 1. aph. 3.* Hinc Friiti olim

olim exclamarunt. *Nullos mortalium armis aut fide ante Germanos esse.* Tacit 13. *annal.* 54. *num.* 5. Quod si veteres quoque historias inspiciamus, in illis ferè locis tantum, quos vel Germani peragrarunt vel primum infederunt, feudorum jura recepta esse, apparebit; Hinc in Hispania, quo pedem ipsi, ut sedem ibi ponerent, non intulerunt, nullus omninò aut ferè nullus feudorum usus hodiè existit. Ut taceam, nec illud leve esse argumentum, quod multa juris feudarii capita non Romanis, sed Germanicis legibus originem debeant, aded ut ubi feudorum indoles diversitatem nullam indueret, nihilominus à jure Romano recessum fuerit, uti, quod de liberis ex matrimonio ad morganicam contracto natis in 2. *Feud.* 29, dispositum est, nec non quod feudum non nisi 30. annorum possessione præscribatur. 2. *Feud.* 9, §. 1. 2. *Feud.* 20. §. *si quis.* Quod intra annum & diem investitura renovanda sit. 2. *Feud.* 24. 2. *F.* 52. §. *fin.* Et si quæ aliæ similes notæ sunt, à Germanorum institutis profluxerunt; Juri verò Romano non incognita tantum, sed etiam ejusdem principiis planè adversa sunt. Conf. Giphani. *de jur feud.* c. 2. *num.* 1. *seqq.* Rittershus. *lib.* 1. *partit. feud.* qu. 2. *Besold. in Thesaur. pract. voc. Leh.*

§. V. Quoniam autem populi Germanici diversis nominibus appellationibus aliàque ratione à se invicem discreti fuère, feudaque uno eodemque tempore inventa & usurpata fuisset, fidem meam superat, inquirendum amplius, à quo populo speciàtim ex Germanis, & quo tempore primi feudorum natales reperendi sint. Plerique ad Longobardos (quorum fabulatores Paul. Diaconum *de Gest. Longob.* & Otton. Frisingens. *de gest. Frider.* largiter reprehendunt Ph. Cluverus *lib.* 3. *Germ.*

Et in specie à Francis. Quod probatur.

antiq. c. 26. & Eric. Puteanus lib. 2. Hist. Insubr. c. 3. num. 7. in not. p. 146. Qui in Marchiâ mediâ Brandenburgica inter Albim & Viadrum eosdem collocandos ostendunt; Philipp. Melanchton verò *lib. 3. Chron. in princ.* sedem eorum fuisse è confluente Albi & Sala in ripa Albis occidentali, quæ nunc est regio Magdeburgensis & Halberstadiensis, existimat) primam feudorum institutionem referendam esse contendunt. *Clarusin §. feudum. q. 1. Duar. de feud. c. 3. num. 4. Nicol. Intriogol. 2. q. 3. n. 20. Fachin. 7. controuv. jur. 1. Gryphiander. de VVeichbild. Saxon. c. 49. num. 2.* Quibus propterea subscribere non possum, quod antiquior adhuc in aliorum Germaniæ populorum historia beneficiorum feudalium mentio occurrat. Scil. multis retrò seculis feudorum usum apud Francos extitisse, monumenta historicorum me edocent, unde tamdiu Francos pro primis Feudorum autoribus & conditoribus haberi par est, donec certius & specialius quid de aliis populis nobis innotuerit. Vid. *Mauritius in coroll. de princ. jur. publ. & in pos. feud. dec. 1. pos. 5. Aimon. lib. 1. de reb. Gest. Franc. c. 14.* Aureliano enim duci Milidunense Castrum nexu feudali à Clodovæo, qui circa fin. seculi V. maxime floruit, attributum est; *Aimon. c. 1.* qui addit: Unde cum Clodovæus regnum suum usque ad sequanam, atque postmodum usque ad Ligerim fluvios ampliasset, Milidunum castrum eidem Aureliano cum totius ducatu regionis beneficii jure concessit. Crebra quoque in LL. Francorum sub Merovingica & Carolingica familia latis occurrit *Vassorum & Vassallorum* mentio. Quin & Francici regni cunabulis passim celebrari regios *Leudes* sive *Leodes* ex Gregorio Turonensi *lib. 8. hist. c. 9. & lib. 9. c. 20.* Aymonio *lib. 3. c. 81. &*

c. 81. & Fredegario c. 87. deduxit Alteserra de orig. feud. c. 1. Jam vero Leudes nihil aliud erant quam fideles, qui à rege prædia tenebant sub lege fidei & servitii, qui postea Vassi sunt appellati. Bignon. ad form. Marculphi lib. 1. c. ult. p. m. 928. edit. Baluz. Hinc: Leudes illi qui domino Gunthramno post transitum domini Cholotarii sacramenta præbuerunt. Turon c. l. & Appendix. Gregor. c. 54. Chlotarius cum proceribus & Leudibus Burgundiæ Trecaassinis conjungitur. Leudes Barones quoque comprehendunt & pro Synonimis olim reputabantur. Id c. 41. Burgundiæ barones vero tam Episcopi quam ceteri leudes timentes Brunichildem Conf. LL. Visigoth. lib. 4. tit. s. c. 1. Nomen Vassi quoque Francicum est; Leges quoque multas feudorum, uti legem commissi ob feloniam &c. ex antiquis moribus Francorum idem Alteserra probavit.

§. VI. Formulas insuper veteres apud Francos olim usitatas Marculphus Monachus Clodov. II. Dagoberti filio coævus, circa annum Christi 660. collegit uti Bignonius in præfat. ostendit, ex quibus jam antiquissimo tempore feudorum institutum Francis cognitum atque usitatum fuisse, cognoscitur, siquidem has formulas Marculphus, prout easdem apud majores suos juxta consuetudinem loci, quo degebant, didicit, jam fere sexagenarius conscripsit, uti ipse memorat in præfat. Sic in lib. 1. c. 12. villæ distinguantur in eas, quas donator munere regio & quas ex allode parentum habebat, ubi Bignonius ad verb. munere regio. notat: i. e. qer beneficium regis, quod postea feudum dictum est. Conf. Form. Marculph. lib. 1. c. 3. & 33. Imo in lib. 2. c. 17. diserte Vassorum fit mentio; Vassi vero sunt illi fideles, qui servitium militare exhibent,

Uterius probatur Francis originem Feudorum esse adscribendam.

hibent. Sic LL. Alem. tit. 36. 4. *Qualiscunque persona sit aut Vassus ducis aut Comitis, & tit. 79. 3. Et dominus ejus duodecim Vassos infra domum habet.* Leg. Bajuvar. c. 2. tit. 15. *Sive regis Vassus sive ducis, omnes ad placitum veniant.* Capit. lib. 2. c. 24. *Vassi & Vasalli nobis famulantes.* Lib. 3. c. 64. *In comitatu Drudorum (i. e. fidelium à Germanico Drovv sive Treue fide) atque Vassorum.* Et in lib. 4. cap. 4. est: *De Vassis nostris, qui ad Marcham nostram constituti sunt custodiendam, aut in longinquis regionibus, sua habent beneficia.* Ex quibus omnibus satis abunde patet, Francis primam feudorum originem esse adscribendam, quos populi vicini, utpote Bavari, Saxones, Suevi, Burgundi, Gothi, & Longobardi sunt secuti tali modo devincendi comites in militia. Conf. Carol. Molin. in *Consuet. Paris. tit. 1. in pr. n. 1. & 13.* Knichen *de jure territor. c. 1. n. 104.* Saxones verò feuda in Angliam transtulisse exemplum de Ælfrido M. anglorum rege testatur, qui obiit circa annum 901. testamentumque condidit, in quo legitur: *Alterum feodum, quem ego Egulfo dedi usque ad certum tempus.* Et postea: *Etiam volo, quodsi ego alicui dedi vel feodum aliquem ad tempus accommodari, quod ille meis cognatis vel suis illud ostendat.* Vid. *testamentum hoc* à Camden. edit. & Johan. Spelman. de vita Ælfredi M. *Append. 2.* Longobardos vero modum constituendi beneficia feudalia etiam in Italia stabilivisse, ipsum jus Longobardicum satis edocet.

Franci fuerunt genuina gens Germaniæ. §. VII. Acris verò adhuc residet quaestio: An Franci, (qui Gallias tandem subjugarunt) sint genuina gens Germaniæ? Sanè Bodinus eos non Teutonicæ sed Gallicæ propaginis esse, evincere conatur, sed nulla ratione

ratione munitus, quin potius in nudis terminis dici rota
 ejus assertio consistit. Taciti quidem tempore Franco-
 rum gens, adhuc nomine hoc incognita, sub Tencteris aut
 Chamavis tamen fortasse latitavit, Cluver. *Germ. antiq.*
lib. 3. c. 20. Sequentibus tamen seculis ac Tertio à nato Sal-
 vatore, societate cum Romanis contracta, jam tum no-
 bilis natio innotuit, Trebellio Pollione teste: *Contra post-*
humum (legatum Gallieni in Gallia, quem Galli ad Impe-
 rium vocaverant) *Galliennus bellum incepit. Et cum multis*
auxiliis Posthumus juvaretur, Celticis ac Francis in bellum
cum Victorino processit. Gregor. Turon. *lib. 2. Hist. c. 9.*
 Quare cum Chamavi, Ansvarii, Chatti, Chauçi, Ampli-
 varii, Cherusci, Brueteri ipso Francorum nomine com-
 prehensi fuerint; Cluver. *cit. loc.* Universæ Franciæ fines
 partiri facile erit. Scilicet à septentrione Oceanum Ger-
 manicum habebant, à meridie Alemanniam & Sveviam,
 Ob occidente Rhenum & Gallias, ab oriente Albim &
 Salam. Vid. Hadrian. Vales. *in præfat. ad gesta veter. Fran-*
cor. Ne verò testimoniis ad evincendum, Francos verè
 Germanos fuisse, destitutus videar, adducam auctores
 eorum ortui proximos. Hieronym. *in vit. Hilar.* apud
 Aymon. *de gest. Franc. lib. 2. c. 10.* ait: *Inter Alemannos &*
Saxones, gens, non tam lata quam valida, apud Historicos
Germania, nunc verò Francia vocatur. Marcellinus, qui
 sub Constantio & Juliano vixit, hujusque expeditioni in
 Francos interfuit, *lib. 17. c. 18.* ait: *Francos ausos olim in*
Romano solo apud Toxiandriam locum habitacula sibi figere
prælicenter. Jam autem Romanum solum in Galliis
 usque ad Rhenum fuit. Idem *lib. 20. c. 10.* de Juliano di-
 cit: *Rheno exinde transmissis, Regionem subito pervasis*
Francorum. Hæc ergo in Germania fuit. Idem *lib. 27.*

C

f. 8.

e. 8. Francos & Saxones Gallicanis tractibus confines fuisse, & eos quò quisque erumpere potuit, violasse &c. Sicrogò Gallis ad Rhenum fuere confines, non fuerunt ipsi Galli.

Demonstratur porro Francos fuisse Germanos.

§. VIII. Procopius qui sub Justiniano vixit, de bell. Goth. l. 1. ait: Franci quondam Germani vocabantur. Et de bello Vandal. lib. 1. ait: Vandali fame pressi in Germanos irruunt, qui nunc Franci dicuntur, simulque Rhenum trajecerunt. Agathias de bello Gothico lib. 1. tradit: Francos hos, veteres, esse Germanos, dixere, quod utiq; ex eo satis liquet, quod citra Rhenum habitant, & huic propinquas incolunt terras, Galliarumq; maximam possident partem, non propriam, sed vi postmodum occupatam. P. Æmil. in annal. Francor. lib. 1. in princ. hujus manifestam fidem esse dicit. Masson. in præfat. annal. ad ipsum Regem Gallorum Henricum III inquit: Francos, ubi è Germania in Galliam venisse, ostendero, res gestas decessorum tuorum exponam. Confer. Pontan. de Orig. Francor. lib. 2. c. 3. Schönleben de origin. dom. Austr. part. 1. proleg. c. 7. §. 1. p. 84. Cluver. lib. 3. Germ. antiq. cap. 20. Cumque certum sit, Sicambros esse veros Germanos, dum in bellis contra Romanos satis clari fuerunt; Cæsar de B. G. l. 4. c. 4. & lib. 6. c. 7. Sueton. in August. c. 21. Tac. 11. annal. 26. satis quoque certum est, Francos esse veros Germanos, dum Franci Sicambri fuere, quod demonstrat Pontan. cit. loc. & ex alloquio Remigii Episcopi erga Clodovæum Franciæ Regem baptizandum patet: Mitis depone colla, Sicamber, adora, quod incendisti, incende quod adores. Sunt & Franci Ansvarii & Salii dicti. Marcell. lib. 17. c. 28. & lib. 20. c. 10. Quos tamen Germanos fuisse liquet. Flor. lib. 3. c. 20. Tacit. 13. annal. c. 55.

c. 55. Separantur quoque Galli à Francis ab ipso Carolo M. in *Capitular. lib. 6. c. 281.* Conf. latè Pontanus *cit. loc.* Naucler. *Vol. 2. Gener. 13. & 27.* Illustr. Dn. Coccejus in *jur. publ. prud. proleg. §. 21. seqq.*

§. IIX. Cum igitur satis sit evictum, Germanis primogenā feudorum originem esse adscribendam, nec dubitandum, eosdem quoque specialia jura circa feuda constituisse. Quemadmodum verò aliā eorum, uti Francorum, Ripuariorum, Bajuvariorum leges potissimum de criminalibus & poenis tractantes, ab initio fuerunt jus consuetudinarium, Theodoricus autem Rex Francorum in scripturam redigifecit; Childebertus Rex emendavit, Clotarius Rex perfecit, Dagobertus denique Rex A. C. 630. renovavit, & tandem inter Capitularia Regum Francorum cernuntur; Ita etiam Germanorum jus feudale in meris consuetudinibus positum ab initio fuisse, est quod credam, in primis cum tralatitium sit, ante Carolum M. artem scribendi, in specie Alemannos (qui quidem in genere Germanos omnes complectuntur, in specie verò partem meridionalem Germaniæ inhabitaverunt, quæ *nat' kyon* imperium, *das Reich* vocatur, tenditque ad alpes Italicas & Gallicas, adeoque Helvetiam, Sueviam, Rhætiā, Franconiam, Hassiam, Bavariam, Austriam, & alias eodem jure urentes provincias incoluerunt; Freher. in *not. ad orat. dom. Alem.* Schilter. in *præfat. ad Codic. jur. Aleman. feud. §. 4.*) usum scripturæ in lingua Germanica ignorasse. Postea verò duo extiterunt Codices, in quos hæc consuetudines fuerunt relatæ, sc. juris Saxonici & Alemannici, quorum prior ab *Epkone à Repkorr*, posterior juxta Goldast. in *Præfat. der Reichs-Satzungen à Bertoldo Comite de Grim-*

Germani specialia jura circa feuda constituerunt. Hinc jus Saxonicum & Alemannicum feudale.

menslein compilati creduntur. Quæ sanè juris utriusque partitio id effecit, ut Germanorum Imperium in duas majores partes fuerit divisum, quas Vicariatus dicimus, eo quod Duo PALATINI quorum alter Saxo alter ad Rhenum, vices Imperatoris vacante Imperio gerant & partitim Imperium gubernent. Sic Carolus IV. in *Aurea Bulla* c. 5. ait: *Quoties Sacrum vacare contingeret Imperium, Illustris Comes Palatinus Rheni, Sacri Imperii Archidapifer, ad manus futuri Regis Romanorum in partibus Rheni & Suevia, & injure Franconico ratione principatus, seu Comitatus Palatini &c. Et eodem jure provisionis Illustris Duce Saxonie S. I. Archimareschallum, frui volumus in istis locis, ubi Saxonica jura servantur.*

*Sunt etiam
constitutio-
nes quedam
circa mate-
riam feuda-
lem promul-
gatae. Ac-
cesseruntque
quedam ad
jus Aleman-
nicum feu-
dale.*

§. X. Multæ quoque constitutiones à Carolo M. circa feudorum materiam fuerunt promulgatæ, & inter Capitularia ejusdem reperiuntur, ad quas jus Saxonicum se refert. Sic in Codice MS. & à Dn. Schiltero edito, rubrica legitur: *Hie hebt sich an Kayser Karls Lehnrecht Puch.* Sicuti in Codice juris provincialis habetur *Hie hebt sich an des Säligen Koenig Karls Landrecht Puch.* Quamvis cum in Codice juris Alemannici, in principio Regum reperiatur mentio, ibi: *WVr Lehnrecht wvissen und kubnen vvelle, der volge dies buchs lere allererst, fullent wvir mergken vvas die Kunig hant gesetzt*: probabile est subsecutos quoque Reges & Imperatores jus feudale suis Constitutionibus auxille. Accesserunt deinde ad jus Alemannicum res judicatæ in unum volumen cum jure Constituto collectæ, donec tandem in Comitibus Imperii Norimbergæ celebratis, ista collectio more majorum, populo rogato, Imperiali auctoritate promulga-

ta fuerit. Nomen Imperatoris imperitia Amanuensis est omissum; Probabile tamen est, tempus incidere in vitam Ottonis IV. & annum 1208. Vid. Schilter *c. loc. §. 25.* Ex quo patet, obtinere jus Alemannicum feudale vim legis ex auctoritate tum constituentium, tum promulgantium, nec minus ex modo constituendi; Cumque Rudolphus I. anno 1287. Herbipoli & anno 1291. Spiræ Constitutionem promulgaverit, quæ leges patriæ confirmata, & mores ac consuetudines cujusque regionis. Lehmann. *Lib. V. Chron. Spirens. c. 108.* Ab ejus temporibus Codicem hujus juris feudalis Pergameno inscriptum in perpetuo usu regiminis Austriaci fuisse testatur P. Lambecius in *Biblioth. Vindobon. lib. 2. c. 8. p. 825.* Editiones hujus juris Alemannici feudalis (Nam Saxonium feudale ex MS. in bibliotheca Paulina Lipsiensi recepto, publici juris fecit Dn. Schilterus) quædam extant; *Prima* Argentorati prodiit opera Hupfii anno 1505. *Alter* ad instantiam plurium ex nobilitate Germanica lucem adspexit 1561. cura Sebastiani Meischneri J.Cti & Prof. in Acad. Heidelbergensi postea Assessoris Camera Imperialis sub titulo: *Kaysertlich und Königlich Land und Lehnrecht / Säkung / Sitten und Gebreuche / wie unsere Teutschen &c. Tertia* recusa Francofurti ad Mœnum A. 1566. *Tandem* opera Dn. Schilteri iterum prodiit Argentorat. An. 1696. Ita jus hoc collectum Germanis nostris placuit.

§. XI. Quæ sit indoles, visis jam legibus, Feudorum in Germania, & quomodo jus tam Saxonium, quam Alemannicum feudale à jure Longobardico differant, ulterius esset dispiciendum, nisi ad alias curas materia hæc potius pertineret & extra cancellos præsen-

Pro fundamento est observandum, Germaniam olim in Fe-

*magnas
Provincias
fuisse divi-
sam.*

ris disputationis foret. Hâc vice ergo feuda *Germanie*, Imperii statibus in Germania viventibus propria & ab Imperatore & Imperio dependentia, attingam. Ubi ante omnia observandum, Germaniam olim in VI. magnas provincias fuisse divisam, nimirum Vandaliam, Moraviam, Saxoniam, sub quâ Thyringi, Franciam, Sueviam, & Bojoatiam. *Francia* media fuit inter Sueviam & Saxoniam; *Suevia* comprehendit Franconiam, Helvetiam & in Austrum Alpes. *Saxonia* ingens fuit tractus & dimidia ferè pars Germaniæ, in septentrionem Oceano Germaniâ finiens. Omnesq; hæ terræ in Occasum vel Rheno vel Oceano prætextæ fuerunt. *Bojoaria* omne Noricum & Austriam, & quicquid eâ parte Germaniæ accessit, complexa est. Terræ vero *Moravica* ac *Vandalica* ad montes Sarmaticos, Vistulam & Mare, fines Germaniæ pertingunt. Illustris Dn. Coccejus in *juris publ. prud. c. 2.*

*Agitur in
specie de
Moravia*

§. XII. MORAVIA à gentibus Slavicis orientabilibus fuit possessa, agnovitque Imperium Germanicum, ita tamen ut sub suis ducibus & suo jure viveret. De *Dania* testatur Æn. Piccol. Cardinal. *de stat. Eur. sub Frid. III. Dania*, ait, *Germania portio est.* Consentiant annales *obyx.govoi.* Witech. *ann. lib. 1.* Bremens. *lib. 1. c. 28. l. 2. c. 27.* Frising. *Chron. lib. 7. c. 19.* Regem Daniæ Lothario in signum subjectionis gladium sub corona prætulisse, refert Radev. *de gest. Frid. 2. c. 24.* Couring. *de fin. Imperii l. 1. c. 14.* De *Bohemia* est in Aprico A. B. tit 8. 9. 10. 11. *Goldest. Reichsfaß: part. 1. ad an. 1212. & 1290. fol. 30. & 31. & ad ann. 1355. f. 160.* De *Polonia* testes sunt Paster. *Hist. Pol. lib. 2. c. 8. §. 1.* *Gold. Reichsfaß p. 2. ad. ann. 1355. fol. 44. & 45.* Dithmar. *Chron. lib. 2.*

lib. 2. pag. 25. & alii passim. Helmold. *Chron. Slav. l. 1. c. 1.* Conring. *de fin. Imper. lib. 1. c. 13.* Non tamen gentes Sclaviae jus civitatis Germaniae acceperunt. Sic Æneas Sylv. *Hist. Boh. c. 13.* Hungari, Bohemi, Russani, Polonique Moravorum principi paruerunt, Princeps ipse Romano Imperio. Helmold. *Chron. Flav. l. 1. c. 1. ait:* Polonia servit & ipsa, sicut Bohemia, sub tributo Imperatoria Majestati. Et Autores antea citati fere omnes. Hinc Bohemia, Silesia, Moravia, Lusatia & Misnia quoque nec hodie comitiis Imperii intersunt. Confer. Sinold. Schütz. *de jure publ. lib. 1. tit. 8. pos. 4.*

§. XIII. VANDALIAM possederunt Venedi seu *In specie de* Slavi boreales, & tenuere omnem propè oram maritimam inter Vistulam & Albim. Helm. *Chron. Slav. lib. 1. c. 1.* Quin per Magdeburgum, Halberstadium &c. Vifurgim utique, ut tradit Cranz. *Vand. lib. 2. c. 21.* Agnoveruntque Imperium Francorum, adeò, ut Carolus M. illis *ceu antiquissimis Francorum sociis* Saxonum expulso- rum sedes donaverit. Avent. *Annal. lib. 4. fol. 296.* (cum his tamen non sunt confundendi Wilzii, qui cis Viadrum litus colebant, Helm. *c. loc. c. 2.* & quos Carolus M. armis domuit, Eginh. *in vit. Carol.*) Deinde verò Slavi ab Henrico I. Wittech. *ann. l. 1.* Ottone I. Helm. *l. c. 9.* Ottone III. Brem. *desit. Dan. l. 2. c. 3.* Conrado II. Brem. *d. l. c. 39.* aliisque domiti, donec tandem propè ejecti, Germanæque coloniae substitutæ sunt. In hâc provin- cia Vandalica Henricus I. Marchiam Brandeburgicam constituit, quæ adeoque juris Germanici origine est. Wittech. *съвърховъ Annal. lib. 1. circ. fin.* Et cum Marchio Brandeburgicus à cæteris Marchionibus (quibus hoc

hoc nomen tantum nudum officium attribuit, quo non mutatur status, ne dum origo civitatis, adeoque manserunt tales gentes juris Slavici, uti testatur Misnia & Lusatia) in eo differat, quod ille jure proprio tanquam Dux Provinciae *in Marchio Herzog* Marchiam Brandenburgicam ut justum Ducatum, quatuor Marchiis constantem, tenuerit, nova proinde civitatis forma constituta & introducta, adeoque novus Ducatus juris Germanici factus est, Marchioq; Brandenburgicus propria potestate, ut ipse Henricus I. provinciis suis praeerat. Hinc in monumento Geronis Marchionis II. legitur. *Obiit Illustrissimus Dux & Marchio Gero*. Meibom. *Res. Germ. tom. 1. fol. 703*. Et reliqui Slavorum Principes Serenissimi Brandenburg. Marchionem, ut primarium provinciae Ducem, agnoverunt, adeo, ut officii causa in ejus aula inter aulicos esse confueverint teste Crantzio *Vandal. lib. 7. c. 35*. Ut taceam: ipsum! Archi-officium, quod habet, idem confirmare, Primislaum Wendorum Principem se Regem Brandenburgicum scripsisse, Marchionem Stadensem Vassallum Marchiae Brandenburgicae fuisse; Quin imò fide atque autoritate Excellentissimi Dni Ludwigo S. R. Maj. Boruf. Consiliarii & P. P. O. in Acad. Hallens. &c. Praeceptoris quondam mei aeternitissimi inunitus, in Archivo Magdeburgico extare diploma, assero, ubi subscripsit: *Dux Brenneburgicus*.

*In specie de
Bojoaria.*

§. XIV. BOJOARIAM à Bojis sive Bavaris possessam, hodiernum circulum Bavaricum, uti & Noricum, scil. Austriam, Stiriam, Carinthiam, Carniolam, Tyrolim &c. ambitu suo complexam esse, fide historicorum sum edoctus. Megis. *Carint. lib. 1. c. 1. f. 3*. Hosque Bojos diu ante Regem Adalgerionem Reges alios habuisse, longis-

longissimâ serie Gabriel Bucelinus in *Stemmatograph.* demonstrat, imò à famosissimo Rege Agilolfo, qui diu ante vixit, regalem familiam Agilolfingicam dictam, in vulgus notum est, ut adeo *Avent. in annal. Boj.* hac in re veritas latuerit. Ipsum verò memoratum Regem Adalgerionem Clodovæus M. Rex Franciæ prælio Tolbiacensi vicit, Bavariamque Regno Francico univit. *Avent. d. tr. lib. 3. in pr.* Foedere tamen tantùm inæquali largiuntur Brunnerus & Adelsreiterus de *Bav. Cruf. Annal. Sæv. part. 1. lib. 8. c. 9. Conditiones*, ait, hæc fuere, ut Boji de corpore suo, ubi opus esset, Regibus Francorum autoribus Principem legerent, quem tamen non Regem sed Ducem appellarent; in bellis auxilio Francis essent, eosdem cum iis habendo pro hostibus & amicis, ceterum suis institutis & moribus liberè viverent. Mox autem post Clodovæum pristini erga Francos obliti sunt obsequii Boji, quos tamen ad pristinam reduxit obedientiam Pipinus, & jure feudi Bavariam Thassilioni concessit. Hinc in *Fragm. ann. Franc. ad ann. 787. regis Vassus*, & in *Continuat. Aymoin. ad ann. 757. Regis Vassaticus*, dicitur; Et in *LL. Bajovar. antiquis* à Lindembrogio editis *tit. 2. c. 20. §. 3.* Disponitur: *Ducem debere esse de genere Agilolfingorum qui fidelis esset Regi*; Cumque Thassilo iterum fidem falleret, à Carolo M. damnatus & omni potestate exutus, provinciaque ipsa per Comites administrata est. Deficientibus verò in Germania Carolingis Arnulfum ex Agilolfingica familia Regem sibi crearunt. *Avent. lib. 4. Annal. fol. 290.* qui adversatus Conrado I. qui electus erat à Francis & Suevis, pacem tandem cum Henrico I. fecit, retentâ Bavariâ cum omnibus populis & juribus, itâ tamen ut regium deponeret titulum & Imperatori cum mi-

D

litibus

litibus præsto esset, Megif. lib. 6. c. 79. Adeoque iterum liber ducatus fuit, omnibus suis provinciis constans, donec tandem sub Henrico Leone, Austria, cæteræque ditio- nes Bavarix detractæ, & in varios Duces statusque divi- sæ; Ipsa Bavaria verò quæ nostro tempore Electoratus di- citur, Ottoni Illustri, (An per nexum feudalem an jure postliminii? Mihi hæc quæstio hîc sacra esto) data est.

In Specie de
Suevia.

§. XV. SUEVIA, inculta à Suavis, Suevis, qui varia nomina habent, uti Longobardi, Senones &c. Vid. Tacit. 2. Annal. 45. & de M. Ger. e. 39. & 40. Magna pars Germanix fuit, ita ut tanquam à potiori tota Germania Suevia dicta fuerit, ipsique Suevi Alemanni appellati sunt. Sic P. Diac. in vit. Mauriti. Iste ex Suevorum, hoc est Ale- mannorum, gente oriundus, inter Longobardos creverat. Walafrid. Abb. Aug. de Vit. S. Gall. in proleg. Alemanniam vel Sueviam nominamus. Omneque latus Orientale à mari Balthico tenuerunt. Tac. de morib. Germ. c. 45. Vix ergò quarta pars est pristinx Suevix, quæ hodiè hoc no- mine nobis venire solet. Hinc Balticum mare Suevicum audit. Quamvis eum Suevica gens colonias in Hispa- niam, Galliam, Italiamque miserit, arctioribus paulatim & latenter terminis limitibusque inclusi fuerunt. Regi- bus Suevia semper fuit gubernata, qui continuarunt us- que ad Alaricum, ab aliis Ermericum dictum, quem Clodovæus M. famoso apud Tolbiacum prælio occidit, & Sueviam Helvetiamque Germanix univit, non ut proprio jure magistratuque uteretur, sed fisco regio im- mediatè adscripta esset. Cruf. Suev. Annal. p. lib. 8. c. 9. P. Æmil. de reb. Franc. l. 1. in Clod. 1. Eckard jun. de Cassib. S. Gall. c. 1. disertè ait: Nondum adhuc in illo tempore Suevia in Ducatum erat redacta, sed fisco regio peculiariter pare- bat,

bat, sicut hodie & Francia. Quod tamen jugum abjicere tentarunt Suevi Luidfrido duce, sed à Carolo Martello perdomiti, in eo statu sub Carolingis mansere. Post Carolingos Conradi I. assensu, Suevi Burchardum Ducem elegerunt, quem tamen Henricus I. forsàn quod agrè tulerit territorialia jura à Sueviæ Duce possideri, domuit; Postea tamen, eundem iterum ducatum, eo jure, quo & ipsi Saxones in suo ducatu tum utebantur, tenere passus est. Hæc Ducum successio duravit usque ad Conradinum, quo nefarie occiso, divulgus est ducatus Sueviæ & totus in plurimos status divisus, quorum succedente interregno firmata sunt jura.

§. XVI. SAXONIA Frisios, Furm. *Annal. Fris.* In specie de lib. 1. c. 9. Kempis. *de orig. Fris.* l. 1. c. 9. Wolter. in *Saxonia. Chron. Brem. in princ. apud Meibom. tom 2. script. Germ.* Saxones strictè dictos, (adeoque utriusque populi sedes fuere in littore Oceani à Rheno usque ad confinia Danorum. Cambden. in *Britt. tit. Anglo-Sax. p. 100.* Frisiorum sc. in occasum, Saxonum boream versus. Furmer. *d. l. c. 1.*) Thyringos: Sigfr. Presb. *lib. 1. p. Æmil de reb. gest. Franc. lib. 1. in Childeb. 1.* (quorum cæso ultimo rege Hermentfrido, in bello, quod Theodoricus Franciæ Rex Saxonum strictè sic dictorum ope cum eo gessit, hi universam provinciam occuparunt, parte modica victis Turingis relicta. Sigfr. Presb. *d. l. Witech. Annal lib. 1. Ursperg. tit. de orig Sax. f. 148.*) ut minores populos silentio præteream, complexa est. Divisa verò Saxonia fuit Cis-marina (nam de transmarina sive Anglia hic non est quæstio) vel in transAlbinam, quo pertinet Holfatia &c. vel CisAlbinam, quæ est vel Occidentalis sive Westphalia, vel orientalis sive Ostvalia, vel inter utramque interme-

media sc. Angria. Hi sane termini latissime olim patuerunt, Conf. v. gr. de Westphalia Dn. Coccej. *in jur. pub. prud. c. 9. §. 14.* Qualis apud Saxones status fuerit docet Beda Caroli Martelli cœvus *lib. 1. Hist. eccl. c. 11.* Saxones regem non habent, sed Satrapas plurimos sua genti prapósitos, qui ingruent belli articulo mittunt equaliter sortes, ut quemcunque fors ostenderit, hunc tempore belli ducem omnes sequuntur; Peracto autem bello rursus equalis potentia fiunt omnes Satrapa. Witich. *ann. l. 1. Crantz. Saxon. lib. c. 22.* Knichen. *de subl. terr. jur. c. 1. n. 17. seqq.* Idque Wittekindo quoque accidisse, & Angriam duntaxat gubernasse, testatur Conring. *Exerc. Acad. 4. Th. 11.* Subactam quoque Saxoniam Carolus M. neque in ducatum erexit, neque fisco regio adscripta, sed in pristinum statum ex populari libertate & Optimatum administratione mixtum restituit, saltem ut *populus Saxonicus unus cum Francis esset populus, sed suis legibus viveret*, adeoque regno mediate paruit. Bremens. *Hist. Eccles. l. 1. c. 10.* Eginh. *in vita Caroli M.* Westphalam tamen Carolus M. Saxoniam detraxit, & pedetentim in plerisque in immediatam regni provinciam redegit. Pulsis enim ultra Visurgim Saxonibus novas incolas induxit, qui immediate à regeterram acceperunt. Avent. *lib. 4. fol. 206.* Inter quos quoque fuisse Comites de Pymont. tradit Crantz. *Saxon. l. 1. c. 22.* Deinde immediatum illud iudicium occultum ex consilio Papæ induxit, ut referunt autores apud Meibomium *in Irmens. Sax. c. 12.* itaque immediata regni iudicia tanquam in terra immediata constituta sunt. Meibom. *rer. Germ. tom. 3. fol. 32.* Ipsa quoque terra à Carolo in 4. comitatus & totidem Episcopatus divisa, adeoque non proprio magi-

magistratu usa est. Meibom. *tom. 2. fol. 19. & tom. 3. fol. 40.* Conring. *Ex. Ac. 4. §. 15.* Et Saxonibus ultra Weseram fugatis, qui de iis manserunt, in servitutem redacti sunt, hæcque causa est tot servorum in illa regione. Meibom. *tom. 1. script. Germ. fol. 556.*

§. XVII. Plures interim sunt, qui negant, Saxoniam ante Hermannum Billingium habuisse duces; sed cum vocabulum *Ducis* duplicem admittat significatum, primum, quo ducem belli & vicarium Imperatoris, alterum, quo dignitatem superioritatis annexâ potestate territoriali designat; Vid. *Diatrib.* Spelmanni *Glossar. suo inserta*, hæc quoq; controversia facile componi, meo iudicio potest. Sc. Imperatores Carolingici in priore significatione Ducem Saxonie præposuerunt, quibus tamen tanquam victoribus, extinctis, hic Dux tanquam jam sui juris & nemini amplius subiectus, in posteriori sensu plenus territorii Dominus effectus est. Vid. Meibom. *in Vindic. Billing.* Billingio vere Ottonem M. non totam Saxoniam sed tantum partem ejusdem sc. Lüneburgensem Brunsvicensis, & Holsaticum tractum dedisse, adeoque à Saxonia Magna distinguendam esse semper Saxoniam Billingicam, docet supra laudatus Dn. Ludvig. *in Germania principe part. 3.* Quæ tamen confusio apud omnes historicos utramque facit paginam, & aliàs etiam tota hæc historia innumeris adhuc scætet nævi. Proscripto interim Henrico Leone, plures status à Saxonia avulsi sunt, uti Holsatia, Terra, Anhaltina, Saxo-Lauenburgica, Lubeca &c. Vid. Dn. Coccejus *in Publ. prud. c. 3. §. 45.* Quamvis de Holsatia dubitem, quod amplius Henrici Leonis patrimonii pars fuerit; Cum jam ante no6. Lotharius eandem à Saxonia avulserit, &

Saxonia atq;
habuerit
duces?

peculiarit Comite Adolpho von Schaumburg instruxerit. Vid. Danquerd. *in annal. Holsat.* Cum verò propter prætentam feloniam Henricus Leo proscriptus sit, hoc delictum ad bona allodialia extendi non potuit, hinc Brunsvicum & Luneburgum pleno jure recepit.

*In specie de
Francia.*

§. XIIX. Tandem pervenio ad FRANCIAM, quæ origo & matrix est Imperii Germanici, cujusque fines supra attingi. Vixere verò Franci ab initio sub proceribus, quorum unus, qui præfuit, Dux Major, Major domus, vel Præfectus Palatio dictus fuit. Eginhard. *in vit. Carol. Trith. de orig. Franc. apud Schard. fol. 155.* Item Comes Palatii. Aymon. *de Gest. Franc.* Sed Anno 417. vel ut alii 420. Regem in se elegerunt Pharamundum Salicum. Onuphr. *de reg. Franc. P. Æmil. de publ. Franc. princ.* Idque antequam ullam agri partem in Gallia vel extra Germaniam possiderent. Etsi enim sæpè tentarint transire Rhenum, tamen semper sunt repulsi. Pontan. *Orig. Franc. lib. 4. c. 11. & 12.* Quamvis sesqui seculo ante electionem Pharamundi, Francorum Reges apud Scriptores memorentur, quorum fide ab anno 206. congescit eosdem Pontanos *cit. tr.* Sub Merovæo verò ejusque filio Childerico demum cœperunt incolere Gallias. Onuphr. *d. l. P. Æm. d. tr. lib. 1. in Meroveo.* Et occupatam utramque Belgicam ac Germaniam cis-Rhenanam Franciæ Germanicæ ità univerunt, ut semper vera ejus pars ac provincia habita fuerit. Adeoque rùm Regnum Francicum duabus constitit provinciis unitis. Scil. (1.) Rhenensi, occupata parte Galliæ provinciaeque Belgica (2.) Franconia. Deinde quoque occupata est tota Gallia, Germania, Hungaria, Italia, quod fatis de monstrat Coccej. *d. tr. c. 5. sect. 1.* Denique autem
indi.

in divisione filiorū Ludovici Pii, iterum separatæ illæ sunt atque divisæ provinciæ, triaq; regna vastum regni Francici corpus genuit, sc. Gallicum quod Carolo Calvo cecidit, Germanicum, quod Ludovico assignatum est, Lotharingicum, quod Lotharius adeptus. Tabulas divisionum Miræus in *Codice diplomat. Belg.* Obrechtus & alii exhibent. Cæterum postquam regnum Franciæ novo titulo & in aliam familiam Carolingorum illatum, illique pleno jure ac in solidum quæsitum fuerit, imò cum hæc ipsa divisio accesserit, abolita est cum ipsis nominibus apud Merovingos frequentata Franciæ divisio in Austrasiam & Westrasiam sive Neustriam. Ut taceam, satis roboris habere pacta Bonensia, ubi Galliæ Rex omne jus in Lotharingiam ac utriusque Belgii regiones in Henricum Aucupem ac posteros transtulit. Vid. Dn. Ludvvig. *Lotharingia Vindic. c. 1. §. 9.* Sed hæc occasionaliter & in parenthesi dicta volo.

§. XIX. Deficientibus Carolingis in Germania electus est in Imperatorem Conradus Francicus seu ex nobilissima familia Herbipolensi oriundus, Conradi occisi filius, quo mortuo, Saxones bello conflixere cum Eberhardo Franco Conradi fratre, & Gisclberto Lotharingiæ seu terræ Rhenensis Duce, quo hi potentia Saxonica impares prorsus profligati, miserè tandem petiere; Et cum Saxones intensa sibi adeò familia Francicæ & Palatinæ reliquias acriter persequerentur, desiit ferè utriusque memoria, quamdiu Saxones rerum potiti sunt. Interim Conradus Salicus (Quod fuerit ex familia regia dubito, quia aliàs *Wippo Biographus ejus & scriptor coævus* de eà re non tacuisset, sed procul dubio jactitasset hanc originem, Potius arbitror à Præfæto quodam fisco regio in Francia

Quid in Francia factum deficientibus Carolingis?

Francia, qui *Camera nuncius* dictus, Eckard, jun. *de Cas. S. Gall. lib. 1.* originem traxisse) i. e. è terra Francia oriundus ad regni fastigium evectus, illud ad familiam suam tres ordine Henricos transtulit, Ducatus Franciæ iterum effloruit, assertæque ei passim iterum provinciæ, quæ aliis nondum sub Saxonibus cesserant à Rheni ripa. Quod attinet Comitem ipsum Palatinum Rheni, in locum Majoris domus successit, & cum curiæ & conventus regni haberentur in terra Rhenensi, curia verò idem significet ac Sala & Pallatium, *Pallast/contractum Wals/* accipiaturque locus pro ipso conventu regni; sane æquum fuit, non alium illi palatio præfici, quam ipsum provinciæ sc. Rhenensis ducem; Comes verò Palatii Regni, Dux provinciæ Rhenensis, & quidem sub Carolingis nudum vicariatus officium fuit, cum potestate universali jurisdictioni, conjunctum. Extinctis verò Carolingis majorem adepti sunt potestatem, & in primis post Imperatores Saxonicos quiquid servarunt, sibi servarunt, quasi ex incendio, præsertim cum reliqui Majores domus plures terras quasi patrimoniales arriperint & sibi reservaverint; Hinc Ducem provinciæ Rhenensis, hujus Palatii Comitem specialiter dictum fuisse, facile largior Illustri Dn. Coccejo *in Jpubl. præd. c. 3. Sect. 6. §. 92.* Utpote pro quo fortissima est præsumptio, quod sacra Electoris serinia ipsi patuerint. Henrici Leonis quoque, Conradi filia ductâ, adeoque jure connubii, successio in Palatinatum, demonstrat, Principatum fuisse antiquum. Cæterum mortuo Henrico V. Franconiæ Ducatus Suevorum Ducibus cessit; quibus itidem cum Conradino deficientibus, ille quoque Ducatus desit, & uterque in varia dominia distractus est.

§. XX. Hæc VI. Provinciarum Germaniæ bre- *Demonstra-*
 vis enucleatio fundamentum est, quo jura Sacratissimo- *tur usus hi-*
 rum Electorum, Circulorum, Archiofficio- *storia de*
 rum, comiti- & inprimis feudorum Germaniæ ac in *hactenus*
 genere principia totius juris publici inniti ac superstrui *adductis Pl.*
 debent. Quod tamen paucissimi Publicistæ attende- *provinciis.*
 runt, utpote quas vera ac genuina principia latuerunt, *Simulq; dis-*
 sine quibus tamen omne superstructum tanquam moles *seritur de*
 lubrica ac fundamento carens hiulcum est ac fragile, le- *Scriptoribus*
 gentibusque tali modo confarcinata scriptura tædium ac *juris publici.*
 nauseam, ut alias inconvenientias silentio præteream,
 excitat. Horum è numero ferme plerique sunt scri-
 ptores juris publici. Quorum nomina facilè recensere
 ac singulorum separatim errores ac nævos absque diffi-
 cultate demonstrare possem, si non religio mihi esset Be-
 nevolo Lectori hæc in re tædiosus existere. Sufficiat
 ergo, cum eorum multitudo non in unam conspiret, sed
 inter se toto cælo singuli differant, & unus ex hoc, al-
 ter ex illo fonte normam juris publici hæriat, eandemq;
 certo sibi ibidem invenisse fingat, in certas ac separatas
 eosdem in genere distribuere classes. Nonnulli enim ad
 peregrina aliorum regnorum exempla delapsi, simul
 quendam consensum populorum pro juris publici fun-
 damento venditare ac sistere videntur, quo ipso res no-
 stras cum exteris mirum in modum commiscent ac con-
 fundunt. Veterani plerique ex jure Longobardico &
 ultimis Codicis nostri libris principia sumserunt, atque
 ita differentiam regionum, jurium ac statutum inaudito
 ausu tollere voluerunt. Plurimi in LL. Imperii publi-
 cis omne disciplinæ hujus fundamentum reconditum
 esse opinati sunt, unde factum, ut Commentationibus

E

in

in Auream Bullam, Capitulationes &c. omne negotium confici crederent. Multi viribus suis diffidentes ad placita aliorum iverunt, unde sæpius factum, ut dum ex variis authoribus, quorum diversa fundamenta non attenderunt, opus suum exscriberent atque compilarent, contradictiones in eorum Systemata latenter irroperint. Pauci melioris notæ fuerunt, qui omne præsidium in moribus ac observantia ex historicorum scriptis eruenda, quæsierunt; Sed, hi iterum in diversas se separant classes. Multi in eo fuerunt decepti, quod non adverterint, mores pro imperantium virtute ac temporum ratione varios esse, sed indistinctè pestilentissimo errore ævum Carolingicum in oculis animoque circumtulerint. Alii non habitis temporum ac Imperatorum discrimini- bus, omnes casus, omniaque exempla congesserunt ac invicem comiscuerunt, unde sibi constare haud possunt. Mihi demum illa exempla in jure publico locum mereri videntur, quæ in Conrado I. & Henrico Aucupe & post tempora interregni reperiuntur, cumque Cæsarum vitæ à partium studio haud raro absint, præstat historias provinciarum magis, quam Imperatorum, quod hætenus factum, consuluisse. Nec sanè ulla opinio in rempublicam nostram perniciosior excogitari potest, quam quæ tempora jam olim elapsa, vel statum aliorum populorum exterorum respicit; Illique omnes oleum & operam perdunt, qui ex Bartoli similibusve traditionibus hodiernum nostrum statum metiuntur. Knichen *de sublim. territ. jur. in epist. dedic. Paurm. de jurisdic. in epist. dedic.*

*Traditur in
genere in-
convenien-*

§. XXI. Cuilibet est in aprico, illos sanè Duces ac Principes, qui originetenus, ut Reges, Duces &c. jure proprio

pos

possederunt provincias, omniaque jura in suis territoriis exercuerunt, adeoque Majestatem veram habuerunt, postea vero, ut vires Germania per vinculum quoddam unitate manerent, commune quoddam caput elegerunt, & territoria ditionesque suas vel expressè vel tacitè obtulerunt, & tanquam feuda ab eo recognoverunt, magnam habere potestatem Majestati æqualem, juraque eorum ab illorum statuum juribus longè esse diversa, qui vel terras ex his VI. provinciis possident, vel beneficio Cæsarium ditiones adepti sunt; sane leges quæ ita nominantur Imperii fundamentales, non sufficiunt eorum jura exinde deducendi, nec ut fundamentum consideranda sunt; Sed purgata historia Germaniæ, & quidem provinciarum controversiis finem imponere debet, Legesque imperii tantum ut in quibusdam confirmatio, in primis ratione jurium Principum minorum, qui principatus noviores Germaniæ acceperunt, & quibus forsitan controversiæ quædam moveri possent, sunt consideranda. Multo minus tradita juris Longobardici, quæ omnia tantummodo feuda minora à Regibus militibus data præsupponunt, ad status hosce Imperii applicari possunt, nisi in quantum superioritas illa non læditur, quod tamen semper fit, si eodem jure cum ministerialibus uti deberent. Et si objici possit: Quod tamen feudo privati interdum propter delictum debeant; Responderi debet: Hoc non procedere ob quodvis delictum feudale, sed tantummodò hoc in casu, si arma directò sumuntur contra IMPERIUM, ita ut animo ruinam inferendi fiat, & quidem hoc non ex vilissimo capite felonix fieri de-

via applica-
tionis juris
Longobar-
dici ad feuda Germa-
nia.

E 2

bere,

bere, sed propter violatam fidem pacti, adeoque jure belli eosdem perfequi debere, ut hostes.

Apud Longobardos Rex fuit absolutus.

§. XXII. Sed equidem materia hæc specialem discussionem pagellas disputationis longè superantem requireret. Interim ut inconvenientia juris Longobardici ad feuda Germaniæ & imprimis majora, eò dilucidius perspicui possit, addo: Apud Longobardos Rex erat absolutus, qui militibus ad serviendum in militia certa dabat prædia, quibus si simul inhærebant jura quædam singularia ad Regem ipsum spectantia, vel speciali lege privatorum usus crepta & soli Regi vindicata, vocabantur à Rege *REGALIA*, quæ in tantum competebant his Vasallis ministerialibus, in quantum Rex ex clementiâ, & gratiâ concedere volebat; Hinc etiam cum summus & absolutus esset inter Longobardos, ab ipsius nutu nobilitas erat æstimanda & hinc quem Rex investiebat cum feudo, simulque expressam voluntatem nobilitandi addebat, vocabatur nobilis, & ipsum feudum nobile &c. Sed hæc omnia in Imperio nostro Germanico-Romano longè aliter se habere, cæcus esset, qui non videret, ut adeoque plurimi Publicistæ, Feudistæ, Scriptoresque regalium sæpius contra Historiam atque Politicam peccent, statumque Longobardicum cum nostro confundant, & in multis Status Imperii nostri cum Vasallis Longobardicis cum magno detrimento reipublicæ nostræ comparent, eosque inter se invicem confundant.

In Germania Imperator non est absolutus.

§. XXIII. Certè Imperatorem nostrum non esse absolutum, Ipsius propria Majestas sæpissimè agnovit, hinc & Ordinibus respondere debere, vetusto exemplo Henrici IV. palàm est, quod exactè describit Anonym. Monach. Herveld. *in Chron. Hist. Germ. sub An. 1730.*
Filio

Filius quoque Henricus V. in eosdem casses, quibus patrem ceperat, lapsus, Anno 1112. tumultuante Imperio generalem curiam Moguntiae instituit, ubi liberam omnibus audientiam, de sibi objectis satisfactionem, de suis juveniliter male gestis correctionem repromisit. Abbas Ursperg. *in Chron. sub An. 1106. Nauclei. Vol. 3. Chronogr. Gener. 38.* Idem Henricus apud Triburium sive Triburias generalem conventum habere assensit Anno 1119. Ubi de omnibus, quae sibi objicerentur, *rationem redditurum & satisfacturum spondit.* Abb. Ursperg. *in Chron. sub ann. 1119. Sigon. Lib. 10. de regn. Ital.* Irdem Otto IV. qui, ortis ob Pontificis excommunicationem in Imperio turbis, Notimbergam omnes Principes convocavit, ibi addit praeter reliqua: *se paratum Imperio cedere, si Principibus Electoribus videretur inutilis, & meritis, ut deponeretur.* Hier. Mutius *lib. 19. Chron. Germ.* Idipsum quoque Matthias, in comitiis Ratisbonae 1613. habitis agnovit, quando Protestantium legatis intimari fecit: *Es wolten Jhro Kayserl. Mayst. dero Kayserlichen schweren Beruff und Authorität in administration der justicien also in acht nehmen und erzeigen / daß Jhro Mayst. es gegen GOTT / denen Ständen und bey fünffteigen Reichs-Tage es verantworten könten.* Vid. Gründlicher Bericht desjenigen so beydem zu Regenspurg vorgewesenen Reichs-Tage 1613. verhandelt worden. p. 16. Porro Imperatores saepius exauctoratos & ab officio remotos esse, cuius vel in historiis mediocriter versato exemplo non obviam est: Sic Elector Moguntinus contra Henricum IV. Imperatorem, inquit, *Cum quem immeritum induimus, non merito exuamus?* Sigon. *lib. 9. de regn. Ital.* Helmold. *in Chron. Slav. c. 32.* Ità quoque Otto IV. Im-

perator Vestri, ait: *ô Principes, juris esse scemur, Imperatorem creare simul & destituere* Naucler. Vol. 3. Chronogr. Gener. 41. Licet hæc dubia aliis videantur.

Nec Principes Imperii in Germania à solo Imperatore sed simul Imperio feuda recognoscunt.

§. XXIV. Porro Principes feuda non recognoscunt à solo Imperatore invictissimo, sed simul ab Imperatore & Imperio. Hinc: *Beÿ denen Eyden und Pflichten/ die Ihr uns von des Reichswegen insonderheit gethan / damit Ihr uns und dem Heiligen Reich zugehan und verwannde seydt.* Constit. contra Anabapt. de anno 1529. §. des gleichen. Item bey Verlust aller Gnaden Privilegien und Rechte / so Ihr von Uns und dem Heiligen Reich / oder sonst habt. Ordinat. pac. profan. tit. Handhabung des Friedens. §. Darauff befehlen wir. Recess. Imperii de anno 1542. §. würde sich aber: *Uterius si res quædam ad comitia deferenda veniat, nihil actum judicatur, si inter Casarem & Ordines res coire non possit, sed res in libera ac spontanea conventionione posita manet.* Paurmeister de jurisd. lib. 2. c. 2. n. 50. Stephan. de jurisd. lib. 2. part. 1. c. 1. membr. 1. n. 11. Adstricti quoque Imperatores nostri sunt Imperii legibus fundamentalibus, imprimis Capitulationibus, quibus non ex honestate sed præcisâ necessitate obsequuntur. Conf. Lundorp, tom. 1. act. publ. lib. 6. c. 152. p. 1008. & c. 154. pag. 1077. Et quod in aliis regnis illæ lubricæ sint capitulationes, exinde provenit, quia in sola principis religione ac conscientia fundantur, nec ulli sunt custodes; In Imperio vero nostro custodes sunt Electores. Imo & Comes Palatinus in ipsis Imperii comitiis. Aur. Bulla cap. 5. §. fin.

Juramentum quoque fidelitatis

§. XXV. Tandem quoque juramentum fidelitatis status nostri non soli Imperatori, sed etiam Imperio præ-

præstant : Schweren dem Römischen Kayser und dem Reich *non Impera-*
tor tantum,
 treu hold und gewärtig zu seyn. Reinking. *de regim. sec. & sed etiam*
eccl. l. 1. cl. 2. c. 2. n. 202. Et cum potissimum in præsta-
 tione hujus juramenti habeatur respectus ad Imperium, *simul Impe-*
 Imperatori verò quatenus Imperator est, i. e. intuitu *rio & qui-*
 Imperii fidelitas præstetur. Vid. deductio Nullit. in *dem huic*
 proserip. Friderici Palatini apud Lundorp. *tom. 1. act. ter præsta-*
publ. lib. 10. c. 33 pag. 1463. Anonym. Autor *Justitiæ Cæ-*
sareæ Imperialis propof. 15. Principes feuda sua non ab
 Imperatore, sed Imperio tenere dicuntur in Principum
 Imperii de anno 1200. diplomate apud Goldast. *tom. 2.*
Const. Imperial. pag. 286. Cujus verba sunt : *Nos Prin-*
cipes qui jam dictum Dominum in Regem elegimus, Feu-
da nostra, quæ ab Imperio tenemus, à manu ipsius recipi-
entes, dominium sibi fecimus & fidelitatem juravimus.
 Nec feuda hæc aliter ad Imperatorem pertinere, quam
 ratione Imperii, diserte loquitur Rupertus in Constitu-
 tione *de vicariatu Imper. German. §. 4.* apud Goldast. *tom.*
1. Const. Imp. p. 382. Imperator. Sigismundus in *reforma-*
tione sua de anno 1436. c. 21. Apud Goldast. *Der Reichs*
Constitution, Reformation, Ordnungen und Aufschreiben
p. 195. inquit : *Ich ermahne euch bey denen Reichshulden ;*
& sic solum Imperium omisso Imperatore exprimitur.
 Idem expriment, scil. bey denen *Pflichten / damit sie dem*
Heiligen Reiche verwandt ; Reformatio morum de anno
 1530. tit. von *Sieguneren.* Et Reformatio *de anno 1548.*
 tit. eod. Sic quoque Johannes Fridericus Saxonix Ele-
 ctor & Landgrafius Hassiæ Carolo V. fidelitatem renun-
 ciarunt, *salvâ istâ, quâ obstricti Imperio erant, fide :*
Haben Ihm Ihr Eyd und Pflicht / damit Sie ihm ver-
wandt gewest / auffgeschrieben / und auffgekündiget / doch dem
Heiligen Reich in alle wegenicht allein unnachtheilig / sondern
 auch

auch zu Erhaltung desselben wohlhergebrachten Libertät
und Freyheiten. Vid Hortled. *tom. 2. de bell. German. lib. 3.*
c. 24. n. 12. Possent adhuc plura de jure sacrorum, jure
belli & pacis, jure fœderum, jure legum ferendarum, jure
supremæ jurisdictionis, jure collectarum, jure creando-
rum magistratum, jure eudendæ & ordinandæ monetæ,
jure legatorum mittendorum &c adducere, nisi ex hæcte-
nus adductis satis liqueret, quanta sit differentia inter Re-
gem Longobardorum & nostrum Imperatorem, Feuda
Londobardica & Germaniæ, Vasallos Longobardicos &
Principes Statusque Imperii nostri Germanico-Romani.
Quæ verò adducta sunt, ne quis in sinistram interprete-
tur partem (de quo protestor) sed unice ut excerpta pro
necessitate causæ & defensione thesoro meæ ex scriptis &
autoribus notissimis, habeat æstimetque.

*Disquiri-
tur: Quan-
do territo-
ria statuum
hereditaria
esse cœpe-
runt?*

§. XXVI. Cœterum, qui, quo tempore territoria
Statuum ut feuda Germania hereditaria esse cœperint,
disquirunt, tempora Carolingica & post Carolum M. ejus-
dem stirpem, ibi quoque provincias immediate sisco regio
adscriptas, & suis ducibus relictas, vel iterum concessas,
hic verò VI. magnarum illarum provinciarum duces,
cum particulis ex hisce Ducatibus post eorum laceratio-
nem, enatis, confundunt; Quæ tamen confusio, si metho-
dus non resisteret, facile demonstrari posset, interim ex
specialibus provinciarum historiis & domesticis annali-
bus facile dissolvi ac perspicui poterit. Sanè Conradum I.
primas de feudis perpetuis leges condidisse, certo modo
largior Alteserr: *de Orig. feud. c. 2.* Et inprimis sub Otto-
nibus Imperatoribus ducatus (ex majoribus ducatibus
enatos) Marchionatus atque Comitatus hereditarios fa-
ctos fuisse tradit Myler ab Ehrenbach. *in Archolog. c. 9. n. 1.*
seqq.

seqq. Quæ sententia etiam Befoldo P. III. jur. publ. c. 6. p. 258. seqq. placet. Paurmeister. iterum sub Ottone I. id factum esse contendit lib. 2. de jurisd. c. 11. n. 3. 9. Sed Franciscus Guilimannus illud in Ottonis III. tempora rejicere maluit. IV. Habsburg. 2 p. 122. Alii temporibus Henrici VI. id adscribere voluit Gervasii Tilberienfis autoritate ad id pernoti; Quippe ab Henrico VI. constitutum memorantis, ut militia (feuda) more Gallorum & Anglorum successionis jure devolverentur ad proximiores generationis gradus, cum antea magis penderent ex Principis Gratiâ. Sed res pro substratâ materiâ est explicanda & textus ad ministerialium & inferiora feuda referendus, non ad feuda Majora Imperii.

§. XXVII. Interim de his omnibus opinionibus *Respondetur* & sententiis Vid. Itter. de feud. Imperii. c. 1. §. 14. Ubi quidem in eo ipsi assentior, quod non omnia territoria statuum nostrorum (minorum sc. de jure) uno eodemque tempore & momento, sed pedetentim paulatim & longo sæpius intervallo interjecto hæreditaria effecta sint. Sic Conradus Imperator Utoni Comiti Comitatum suum & Forestum in montanis *Hars* / ejusque uxori Beatrici eorumque post se utriusque sexus heredibus in beneficium perpetualiter (sunt verba diplomatis) tradidit & stabilivit, quæ concessio postea ab Imperatore Friderico anno MCLVII. repetita & confirmata fuit in Tabulis apud Mader. in antiquitat. Brunsvic. p. 11. Ducatus verò in Bojotaria Ottonis I. ætate nondum hæreditarius fuit. Vid. Itter. c. l. §. 17. Sed hoc ultimum exemplum non ulterius quam ad refutandam sententiam, uno eodemque tempore feuda in Germania hæreditaria facta esse, & uti historiam & factum nudum adductum volo. Non autem tan-

tum seculares Principes sed etiam Ecclesiasticos, se, Archi-Episcopos, Episcopos, Abbates &c. Imperialibus feudis insignitos esse constat, indeque duplicem personam, Ecclesiasticam & secularem representare, communis Publicistarum sententia est. Quo autem tempore potestas illa secularis hisce clericis tributa sit, non ita extra controversiam est. Cranz. *lib. 1. Metrop. proem. & alibi*, illud ad Caroli M. tempora refert, sed confutarunt eum satis Myler. *in Archolog. Ordin. Imper. c. 12. n. 5. seqq.* Junct. *c. 14.* & Sagitt. *in Histor. Bardevic. c. 3. §. 44. seqq.* Alia temporibus Ottonis I. qui fratri suo Brunoni, Archi-Episcopo Colonensi, hæc potestatis atque honoris insignia unâ cum ipso Lotharingæ ducatu primùm largitus est, potestatis hujus originem deducere malunt, *ex histor. Landgr. Turing. Vitehind. aliisq. scriptoribus Lehmann. lib. 4. Chron. Spirens. c. 3.* Conring. *disp. de Urbib. Germ. th. 108. & Disp. de Duc. & Comit. th. 25.* Vid. Dissertatio mea *De Juribus capituli sede impedita* in Regia Academia Fridericianâ quæ Halæ Magdeburgicæ est, sub Præsidio Viri Excellentissimi & Consultissimi, cui propter fidelissimam informationem multa debeo, Dni. D. Böhmeri P. P. Extr. & jam facultatis juridicæ Adjuncti *c. 3. §. 25.* Interim Cranzii sententiæ aliquid veritatis subesse, luculenter ostendit Eyben. *de Origin. Regul. Quilibet princeps in suo territorio est Imperat. c. 3. in fin. ibiq. alleg. auth.* Planè principum titulo eosdem jam dudum gavisos esse constat, quod tamen ita accipi haud debet, quod omnia regalia in ipsos transierint, utpote quod falsum. Myler. *d. l. c. 12. n. 6.* Ipse quoque Schurfleisch. *in not. ad Epist. Belg. de vera origine motuum Belg. lit. aa.* tradit; Jam Carolinis temporibus Episcopos se paulatim efferre cœpisse, & beneficia, quæ non qui-

quidem potestatem in territorio, seculum quodammodo tamen præferrent, accepisse.

§. XXVIII. Hoc adhuc attingendum restat, quod *Quaedam* nonnulla feuda in Germania sint, quæ *directo* oblatorum *feuda in* naturam habent, quædam per indirectum; Quamvis si *Germania* Severin. de Monzambano *de statu Imperii Germ. c. 3. sunt directo* Omnia in Germania directo oblata esse velit, erret, ac ex *oblata.* historia ipsa refutetur. Vid. Illustris Dn. Hertius Patronus ac Præceptor meus æternum devenerandas in *Diff. de feud. Oblat. part. 1. §. 15.* Quædam tamen talia in Germania esse, nemo negabit; Sic ex. gr. Waldeccensis Comitatus primùm Hassiæ Landgrafis, & ab his mox ipsi Imperio, in feudum oblatus est. Scopiüs in *Theaur. Feud. c. 1. sect. 8. p. 133.* Ubi formulam oblacionis, *den Uffrages Brieff*/exhibet. Comitatum Oldenburgicum ab Antonio I. Comite An. 1531. Carolo V. Imperatori in feudum oblatum contendit Dux Holfato Gottorpiensis; cui tamen hætenus contradixit dux Holfatico-Phœnensis, & antiquioribus longè temporibus Comitatum illum vinculo feudali obstrictum fuisse contendit. Vid. *Aussführliche refutation in puncto Oldenburg-und Delmenhorstischer Succession* contra ducem Holfat. Gottorpiensem à Pœnensi edit. in *Diar. Europ. P. 25. p. 154.* Ducatus quoque Brunsvico-Luneburgicos, cum hætenus patrimonium allodiale fuerint, Imperio Anno 1235, in feudum oblatos esse scribit Conring, *ad Lampad. 111. s. 28. p. 201.* Quod ipsum satis quoque testantur literæ, quas Fridericus II. Imperator Ottoni de *Lüneburg* impertivit, & Meibomius inter Opuscula historica publicavit *p. 503. seqq.* Ubi Imperator *p. 504.* loquitur: *Insuper proprium suum Castrum Luneborg, quod idiomate Teutonico vocatur Eygen/cum multis aliis castris, ter-*

ris & hominibus eidem castro pertinentibus, in nostram proprietatem & dominium specialiter assignavit; ut de eo, quicquid nobis placeret, tanquam de nostro proprio faceremus &c. Quæ verba indicant, reverâ ducatus Brunsvico-Luneburgenses in feudum oblatos esse, cum Otto de Lüneburg suas terras Imperatori mancipaverit, hic remancipaverit. Vid. Illustr. Dn. Hert. *Diss. de feud. obl. part 2 §. 3.* Quod etiam Ferdinandus II. Imperator satis agnovit in rescripto de Anno 1625. quod extat apud Struckium *Consil. 25. n. 74.* De aliis prærogativis, privilegiis & insignibus Domus Augustissimæ Brunsvico Luneburgensis momentis Vid. Dn. Ludv. vig. in *Germ. princ. lib. 6.* Plura exempla feudor oblat. vid. in laudatiss. tract. Dn. Hertii *de feud. obl.*

In feudis oblatiis Vasallus majorem habet potestatem quam in datis.

§. XXIX. Cæterum in feudis oblatiis Vasallum longe majorem habere potestatem ac in feudis datis, per se patet, dominumque tantum jus clientalare in iis acquirere J. Ctorum Magnorum sententia est. Vid. Befold, in thesaur. pract. lit. A. n. 102. Faust. *de Erar. Class. IV. ord. 103.* Befold. *de statu reip. subaltern. c. 1. n. 5. & lib. 1. polit. c. 9. §. 1. n. 4 p. 104.* Idque exemplis variis atque elegantibus illustrare possem, sed ablego Benevolum Lectorem ad Dn. Lyncker. *de gravam. extraj. c. 5. sect. 1. §. 24 p. 429. seq. Klock. rom. III. Conf. 157. in princ. Wurmser. de feud. impropr. class 3 sect. 8. n. 7. seqq. Coëdd. vol. 4. Consil. Marburg. 37 n. 720. seqq. n. 701. seqq. n. 62. n. 43. & passim.* Bellè Mon Zamban. *all. tract. de statu reip. Rom. c. 3. §. 4.* inquit: *Qui bona jam ante parva ab altero tanquam feuda deinceps vult recognoscere, ille nihil aliud agere est intelligendus, quam ut isti, quem dominum feudi salutatur, sese tanquam inaequaliter federatum adjungat, & ad istius Majestatem comiter colendam, sese obligare sub oneribus ei conventioni adjunctis teneatur.* §. XXX.

§. XXX. Sufficiant hæc ad incongruam, in multis, *Tandem*
 juris Longobardici applicationem ad feuda Germaniæ in *suppeditan-*
 genere demonstrandam. Ad specialia nunc esset pro- *tur quadam*
 grediendum, & non solum ad quos status Imperii circulo- *axiomata.*
 rum, sed etiam in quibus causis & juribus jus Longobardi-
 cum incongruè esset applicatum, nec non qui status, propter
 præminentiam majorem nullam hujus juris applicationem,
 qui verò status qualem qualem admitterent, demonstran-
 dum foret; Tandem quoque *suppeditanda essent consilia,*
 quo modo quâ ve arte ex hoc labyrintho Status Imperii ex-
 trahi eorumque jura restaurari possint, nisi partim tem-
 pora aliud suaderent, partim quoque hic labor munus
 disputationem conscribendis excederet & specialem re-
 quireret tractatum; inprimis cum & primus Disputatio-
 nis præsentis penicillus præter opinionem jam tum ita ad-
 umbraverit folia, ut potius finem elaborationi imponere,
 quam ulterius pergere ipsæ disputationis pagellæ suadeant.
 Si verò, Benevole Lector, propria industriâ præsentem materiâ
 pervestigare, & lucubrando ejusdem acumina attingere cupis, suffi-
 cientem, hæcenus adducta, ansam præbere ac suppeditare possunt.
 Pro majori verò subsidio sequentia, hæc vice, apponam axiomata:
 (1) Genuina historiâ Germaniæ est fundamentum juris publici. (2)
 Tempora ipsa Carolingica & post stirpem Carolingicam non sunt
 confundenda sed probè separanda. (3) Carolus M. jure belli bonam
 Germaniæ partem possedit. (4) Extinctâ victrice domo sui ite-
 rum juris Germaniæ provinciæ factæ sunt, quæ sub Imperio Caro-
 lingorum steterunt. (5) Hinc à Conrado I. historia jurispublici su-
 menda & jura Statuum sunt deducenda. (6) Turbida verò tempora
 à genuina historia sunt separanda adeoq; non consideranda. (7) Jus
 Longobardicum & Civile Roman. in subsidium est receptum. (8) Per
 electionem, quæ suâ naturâ est restricta, in electum eligentantum
 confert, quantum expressè vult & potest. (9) In dubio sibi nemo

præjudicasse censendus est, (10) Quod confirmo, quod tamen possum auferre, censor dare. (11) Quem superiorem meum, ego absq; imperia vivens, eligo, restringo, ei bona mea, antea parta, offero. (12) Quando causa tertii à mea separari potest, tertio nec nocere nec prodesse, in dubio censeri possum. SAPIENTI SAT!

SQ LI DEO GLORIA.

Doctrinas solidas en Willerdingius adfert
In Themidos Cathedram judiciumque probum!
Nil igitur justum magis est, nil æquius, ipsum
Votis potitum, præmia ferre, suis.

*Nobiliss. D. Willerdingio, pro summis in
utroq; jure honoribus disputanti,
l. m. q. ponebat,*

J. N. Hertius, J. U. D. & P. P.

Leges Feudorum dum confers, præmia jure
WILLERDINGE Tibi conferet alma Themis.

*Præclaræ Eruditionis Candidato, Fautori &
Amico suo Honoratissimo, cum omnigenæ
prosperitatis voto ex animo gratulatur*

Bernh. Ludovicus Mollenbecius D.

Anne à Germanis Feudorum ab origine leges
Non aliunde fluant vel sibi dissident?
Est specimen præsens, quò Te DOCTORIS honores,
Præmia Virtutis, jam meruisse probas.
Si Germana fides Themidi Te glutine juris
Junxerit, & celebri jure Vasallus eris.

*Hiscæ Nobilissimo & Præcellenti Domino Can-
didato gratulari voluit.*

Simon Nicolaus Orthius, J. U. D. & Prof. Ord.
Cer-

Certaſti, ſaris eſt, eingat Tua Tempora LAURIUS,
Ardua viciſti tadia juris 70!

Que doctrina Tibi, Theſis hac doctiſſima monſtrat,
Que ſit dexteritas ingeniumq̄, docet.

His ergo curis, metam quoq; pone, labori,
Accipe NUNC ſtudiis pramia digna Tuis.

Vive diu, ſed vive Deo, ſis gloria ſtirpis,
Sis patria ſplendor, Fautor, Amice, Mihi.

Hocce Nobiliſſimo ac Doctiſſimo Domino Doctorando;
Amico & Commenſali meo haftenus aſtutaſſimo
gratulabundus aponere volui:

Georg. Joſeph. Wagner. Hagiopolit.

Siegt Er auß den Schwag der hochbegabten Sinnen /
Waß ſich ſein muntre Geiſt / Hochweither / ſchwingt empor /
Und Er der klugen Welt durch löbliches Beginnen /
In einer ſchönen Schrift ſtellt klar und deutlich vor /
Waß vor das Alterthum vom Lehrmecht auffgeſchrieben /
Und wie durch kluger Fleiß es heute werd getrieben.

Waß Wunder iſt es nun ? daß dieſes Lahn · Althen
Die Jugend / die Jhn zierth / jezt nach Verdienſt erhebet /
Und wir Jhn nunmehr ſehn in vollem Lichte ſtehn /

Wo ſein beredter Mund der Lehrer Sig belebet ?
Nun iſt der Bau vollbracht den Halle auffgeföhrt /
Nachdem Jhn Gießen jezt mit hellen Farben zierth.

Ein Wohlgeſinntertrieb auß Freu ergebenem Herzen /
Heißt mich auß Schuldigkeit un wahrer Freundschafts pflicht
Jezt preißen ſeinen Stand und neue Ehren · Kerzen /

Nur faß mein ſchlechter Keim ſein Lob und Würde nicht /
So iſt die Neigung auch / die ſich bey mir läßt finden /
Ziel größter als daß ſie ſich ließ an Verſe binden.

Drum ſtelt ein treuer Wuñſch / ſtatt meiner Pflicht ſich ein /
Mit deme / ob auch ſchon die Kunſt daran vergeſſen /

Er / Hochgeſchägter Freund / doch wird zu Frieden ſeyn /
Und Jhn mehr nach dem Kern / als nach den Hüßen meſſen /

Jch

Sich ruff Ihm nur Glück zu! und wüñsche diß anbey/
 Daß nimmermehr kein Wunsch bey Ihm vordüñen seß.
 Hierdurch worte dem Hn. *Licentiate* als seinen hochwerthen
 Freunde/bey würdig angenommenen *Gradu* seine Bey-
 freude *confestim*

Christian Siegfried Hahn/

Long-Salzenſis Saxo.

Certamen sequitur fertum, pugnamque triumphus,
 Qui non sentit onus, non comes hujus honos,
 Nam statuere Dii, titulos sudore parari,
 Et manet ignavum, gloria nulla virum:
 Isthæc perpendens **TECUM** perdulcis Amice,
 Non **TE** pœnituit ferre laboris onus,
 Nec pinguit themidi noctesque diesque sacrare
 Justitiæque lacrae perdidicisse leges:
 Hujus **TU** nobis **HALLÆ** documenta dedisti,
 Et specimen præfens, sat docuisse potest;
 Ergò cape insignes **JURIS DOCTORIS** honores
 Nomen, & æternum non sine laude decus,
 Crescat in immensum spatiosus campus honorum
 Hinc tua posteritas, nomina clara feret,
 Et tibi perpetuas cantabit **PATRIA** laudes
 Cum videat fertis, tempora cincta **NOVIS**.

*Elſe Nobiliſſimo & Doctiſſimo Dn. Doctorando, & eriduo poſt
 diſputationem hanc inauguralem ventilatam, ſcilicet die 17.
 Aug in J. U. Licent ſolemniter promovendo & creando,
 applaudere, ac in ſignum amoris gratulari voluit.*

Franc. Mich. Gódde à Werll Weſtphalus.

Prætereo Laudes, præfens in jure Magiſtrum
 Laudat opus, totum nil niſi Docta fovens.
 Ut multos numeres juſte & feliciter annos
 Appreor ex animo, Congratulorque Tibi.

*Ita Nobiliſſimo Domino Reſpondenti & gratiſſimo hæ-
 etenus Commenſali affectum conſolari voluit
 Johannes Fridericus Wernerus Lohr.*

F I N I S.

ULB Halle
005 372 02X

3

B.I.G.

Farbkarte #13

DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA
DE 1705, 5° 1729

INCONGRUA APPLICATIONE JURIS LONGOBARDICI AD FEUDA GERMANIÆ

QUAM
AVXILIANTE DIVINA CLEMENTIA
SENSU MAGNIFICI
CTORUM ORDINIS.

IN CELEBERRIMA VNIVERSITATE HASSIACA GISSENSI.
PRO SUMMIS IN UTROQUE JURE HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

DOCTORALIBUS
SOLENNITER CONSEQUENDIS,

IN AVDITORIO SOLENNI
MAGNIFICIS ATQUE EXCELLENTISSIMIS
DNIS PROFESSORIBUS
VENTILANDAM PROPONIT.

ABSQVE PRÆSIDE

JUSTUS CHRISTOPHORUS WILLERDING,

HILDESIENSIS SAXO.
D. XIII. AVGVST. ANNO MDCCCV.

GISSÆ - HASSORUM,
Excud. JOHAN. REINHARDUS VULPIUS, ACAD. TYPOGR. ORD.

